

Завдання з МНД для магістрів 1 курсу оркестрового факультету (скрипка, струнні), викладач В. Г. Сумарокова:

18.03.2020: Тема. Логіка наукового дослідження, його мета і завдання.

Логіка наукового дослідження як важливий напрям гносеологічного підходу. Типові структури наукових досліджень та їхня роль у виборі найкращого варіанту у власному дослідженні. Методологічні вимоги до структурних та неструктурних елементів наукового дослідження. Запобігання нерезультативним діям в процесі роботи. Критерії ефективності дослідження.

Типова структура наукового дослідження, його основні етапи як ланцюг: проблема (проблемна ситуація) – гіпотеза – система (теорія).

Перехід від несистематизованого знання про деякий об'єкт до системного знання про його сутність як логічна формула розвитку наукового дослідження.

Мета і кінцевий результат дослідження. Завдання як шляхи досягнення мети дослідження. Узгодженість мети з особливостями жанру науково-дослідної роботи. Прогностична функція наукового дослідження.

Література:

1. Жариков Е. С. Методологический анализ возможностей оптимизации научного творчества. К.: КИИГА, 1968.
2. Котляревський І. А. Загальні основи науково-дослідної роботи. Київ, 2008.

Запитання для самоперевірки:

1. Що таке оптимізація наукової творчості?
2. Якою є типову структуру наукового дослідження, його основні етапи.
3. Які критерії ефективності наукового дослідження?
4. Що таке прогностична функція наукового дослідження?
5. Що таке науково-творча парадигма?

Завдання на 18.03.2020:

1. Дати критерії визначення творчих та нетворчих моментів в науковій діяльності, привести приклади (письмово).
2. Охарактеризувати провідні принципи оптимізації наукової творчості (письмово).
3. Визначити основні етапи наукового дослідження (письмово).

Надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 18.03.2020.

25.03.2020: Тема. Проблемна ситуація. Класифікація проблемних ситуацій. Методи роботи з проблемною ситуацією.

Проблемна ситуація як виникнення несистемних знань про певний об'єкт або явище. Критерії для оптимального визначення проблемної ситуації дослідження: 1) відділення реальних проблем від псевдопроблем; 2) селекція реальних проблем за критерієм необхідності вирішення; 3) відбір проблем за критерієм цінності бажаного результату; 4) відбір проблем за критерієм можливості їхнього вирішення.

Класифікація проблем на реальні та позірні. Критерії у визначенні реальних проблем: актуальність (сучасні вимоги практики), новизна, наявність умов для вирішення (матеріал, метод, методика, рівень знань, час). Позірні проблеми та їхня класифікація на: “вже не проблеми”, “ще не проблеми”, “ніколи не проблеми”.

Відносність критеріїв визначення реальності та несправжності проблеми. Науковий підхід та перевірка практикою як вимоги відношення до проблеми в науковому дослідженні.

Парадокс Сократа в роботі з проблемною ситуацією (розширення знання про незнання). Два методи роботи з проблемною ситуацією: 1) емпіричний підхід; 2) максимальне розширення описового поля дослідження із наступним виділенням об'єкта, що цікавить дослідника. Створення проблемного поля дослідження.

Література:

1. Котляревський І. А. Загальні основи науково-дослідної роботи. Київ, 2008.

Запитання для самоперевірки:

1. Що таке проблемна ситуація в науці й науковому дослідженні?
2. Назвати критерії оптимального відбору проблемної ситуації наукового дослідження.
3. Охарактеризувати методи роботи з проблемною ситуацією.

Завдання на 25.03.2020:

1. Описати проблемну ситуацію власної наукової роботи.
Надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 25.03.2020.

01.04.2020: Тема. Накопичення та обробка фактичного матеріалу. Порівняльний і описовий методи, їх різновиди.

Критерії визначення наукового факту. Особливості початкового упорядкування фактів відповідно до теми дослідження. Емпіричний та критичний підходи до обробки фактичного матеріалу. Роль першоджерел у відборі фактів. Генералізація фактичного матеріалу як побудова магістральної лінії, що відповідає темі дослідження. Класифікація фактичного матеріалу як наступний етап наукового дослідження. Типи класифікацій: 1) однофакторні (є або немає ознаки); 2) багатофакторні (явищ забагато, неможливість одностайного існування їх у двох групах). Здійснення багатофакторної класифікації за принципом комбінування всіх параметрів: за загальними ознаками, менш загальними і т. п.

Порівняльний і описовий методи як найрозповсюдженіші у музикознавстві. Процедура наукової дескрипції: 1 – виявлення і констатація факту; 2 – атрибуція (пов'язана з термінологічним окресленням) і інтерпретація фактів; 3 – типізація, класифікація та групування даних; 4 – виявлення системних зв'язків між фактами, типами, групами, класами. Систематика і таксономія як найпоширеніші форми класифікації.

Інтерпретація фактів як доповнення художніх текстів коментарем, їх обговорення і витлумачення. Неможливість урахувати всі коментарі і досягти вичерпного опису та його відкритість для доповнень. Екзегетика та герменевтика як технічні прийоми інтерпретації. Зіставлення відмінностей у просторі і часі на основі використання принципу історизму як суть порівняльних методів. Активне використання реалій художнього часопростору (хронотопа). Урахування явища диссиметрії культуротворчих процесів у діахронічному (еволюція і кризові моменти) і в синхронічному (конвергенція-асиміляція та дивергенція-дисиміляція) аспектах.

Література:

1. Котляревський І. А. Загальні основи науково-дослідної роботи. Київ, 2008.

Запитання для самоперевірки:

1. Перелічити критерії визначення наукового факту.
2. Що таке процедура наукової дескрипції?

Завдання на 01.04.2020:

1. Сформулювати мету та завдання власної магістерської роботи (у письмовій формі).
2. Проаналізувати письмово одну з робіт за темою власного дослідження: виявити її мету, завдання, методологічні підходи.
3. З'ясувати особливості використання описово-порівняльного методу при вивченні проблем музичного виконавства (письмово).

Надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом
01.04.2020